

ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ ЗА ПЕРИОДА 2016-2020 ГОДИНА

ПРОЕКТ

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

2. ПРИНЦИПИ

3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

II. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

1. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ДЕЙСТВАЩИТЕ НОРМАТИВНИ И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТА НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ В КОНТЕКСТА НА ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ОБЩИНАТА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

2. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ОТПАДЪЦИТЕ

3. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА ОТПАДЪЦИ

4. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАТИЦЕТ В СФЕРАТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

5. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ЗАМЪРСЕНИ В МИНАЛОТО ПЛОЩАДКИ ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОСЪЩЕСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

6. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗ НА СХЕМИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ПЛАНИРАНЕ, ФИНАНСИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕНИ И ТАКСИ ЗА УСЛУГИТЕ

7. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА ОТНОСНО ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

8. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

III. SWOT АНАЛИЗ

1. СИЛНИ СТРАНИ

2. СЛАБИ СТРАНИ

3. ВЪЗМОЖНОСТИ

4. ЗАПЛАХИ

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ

VI. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

VII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – АНАЛИЗ И ПРОГНОЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 – ДАННИ ОТ ИАОС ЗА ПОДГОТВЕНИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ ПРЕЗ 2013, 2014 и 2015 ГОДИНА

ПРИЛОЖЕНИЕ 3 – ДАННИ ЗА КОДОВЕТЕ И КОЛИЧЕСТВАТА ГЕНЕРИРАНИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Списък на използваните съкращения

- ЕГО - Едрогабаритни отпадъци**
ЕС - Европейски съюз
ЗМДТ - Закон за местните данъци и такси
ЗООС - Закон за опазване на околната среда
ЗУО - Закон за управление на отпадъците
ИАОС - Изпълнителна агенция по околна среда
ИУГ - Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО - Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС - Излезли от употреба моторни превозни средства
МОСВ - Министерство на околната среда и водите
МРО - Масово разпространени отпадъци
НПУО - Национален план за управление на отпадъците
НСИ - Национален статистически институт
НУБА - Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОСР -Отпадъци от строителство и разрушаване
ОООО – Организации за оползотворяване на отпадъците от опаковки
ООп – лицензирана организация за оползотворяване на масово разпространени отпадъци
ОПОС - Оперативна програма "Околна среда"
ПОО - Предотвратяване образуването на отпадъци
ПСОВ - Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС - Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУО - Програма за управление на отпадъците
РИОСВ - Регионални инспекции по опазване на околната среда и водите
РСУО - Регионално сдружение за управление на отпадъците
СМР - Строително-монтажни работи
ТБО - Такса битови отпадъци

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай (ПУО) е изготвена на основание чл.52 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) и „Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците“, утвърдени със Заповед №РД-211 от 31.03.2015г. на министъра на околната среда и водите. Програмата е разработена за периода 2016 – 2020 г. в съответствие с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020г.

1. Обхват на програмата

Програмата обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на органите на местното самоуправление и местната администрация и необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината съгласно Глава втора, раздел III на ЗУО, свързани с управлението на отпадъците. В нея се включват мерките за предотвратяване образуването на отпадъците, събирането, транспортирането, третирането, оползотворяването и обезвреждането на различните потоци отпадъци, образувани от жизнената дейност на гражданите, както и от административни, търговски, промишлени и други източници.

Програмата за управление на отпадъците на територията на община Първомай включва в обхвата си отпадъците, които са в приложното поле на Закона за управление на отпадъците:

- битови отпадъци;
- строителни отпадъци;
- производствени отпадъци;
- опасни отпадъци.

При разработването на програмата е спазена йерархията за третиране на отпадъците, изградена съгласно изискванията на Европейският съюз, а именно:

- Предотвратяване образуването на отпадъците;
- Подготовка за повторна употреба;
- Рециклиране;
- Друго оползотворяване;
- Обезвреждане.

Програмата има за цел отразяване на актуалното състояние и планиране на дейностите с отпадъци на територията на община Първомай, в съответствие с действащите нормативни изисквания. Разработването ѝ се базира на наличните данни за отпадъците, резултатите от проведени проучвания на системите за управление на отпадъците в общината, както и на анализ на възможностите за финансиране на планираните дейности. На база на събраните данни са направени предложения и прогнози за развитие на инфраструктурата и практиките за управление на отпадъците.

Програмата е отворен документ и може да бъде актуализирана вследствие настъпили промени в нормативната уредба, при изменения на целите и приоритетите на националното законодателство и при изтичане на периода ѝ, което дава възможност за вземане на

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

навременни и адекватни мерки при изпълнение на политиката, свързана с управлението на отпадъците.

2. Принципи

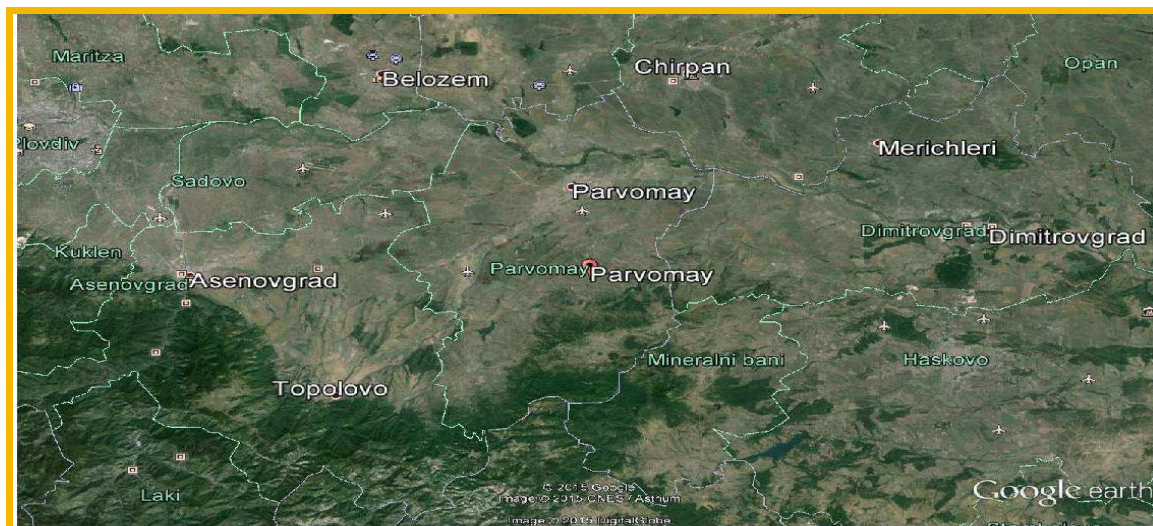
При определянето на мерките, заложените в програмата са спазвани основните принципи за управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Република България е страна, както и общата европейска и национална политика в тази област.

НПУО 2014-2020г. се основава на следните основни принципи:

- “Предотвратяване” - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- “Разширена отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- “Превантивност” – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- “Близост” и “самодостатъчност” – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- „Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

3. Обща характеристика на общината

Община Първомай е разположена в южната част на област Пловдив и е част от Южен централен район за планиране. Общината граничи с общините Братя Даскалови и Чирпан на север, с Димитровград и Минерални бани на изток, с общините Асеновград и Садово на запад и с община Хасково на юг. Общината е с много добра транспортна достъпност – през нея преминава трансевропейската жп линия София- Истанбул, в непосредствена близост са автомагистралите „Тракия“ и „Марица“.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

Територия: 854 кв.км. спрямо средно за страната на община от 420 кв.км – почти двойно по-голяма община от средните за страната. В най-ниската част на общината – при град Първомай, надморската височина е 130 метра, а най-високият връх е 1008 метра – Хоростпе в южната част на общината. Около две трети от територията на общината е равнинна, останалата една трета, в южната ѝ част е хълмиста. 74% от територията на общината е заета от земеделски земи, 16% принадлежат на горски фонд.

Население съгласно преброяването през 2011 година: Населението съгласно преброяването през 2011 година е 24437 жители спрямо средния за страната за община от 27.9 хил.ж..

Населени места: общо 17 - еднакъв спрямо средния за страна брой населени места/община от 19 селища.

НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	2011 г.	2015 г.
ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	24437	29111
ГР. ПЪРВОМАЙ	12573	16088
С. БРЯГОВО	483	423
С. БУКОВО	406	494
С. БЯЛА РЕКА	727	777
С. ВИНИЦА	702	1295
С. ВОДЕН	573	777
С. ГРАДИНА	2268	2324
С. ДОБРИ ДОЛ	112	57
С. ДРАГОЙНОВО	354	297
С. ДЪЛБОК ИЗВОР	1377	1330
С. ЕЗЕРОВО	695	729
С. ИСКРА	1363	1435
С. КАРАДЖАЛОВО	999	1153
С. КРУШЕВО	766	872
С. ПОРОЙНА	125	121
С. ПРАВОСЛАВЕН	404	463
С. ТАТАРЕВО	510	476

Градове и села: 1 град – град Първомай, 16 села, от които 3 села са с население от над 1000 души, 4 села с население над 700 души и 9 села са с население между 100 и 700.

Население в градове: 55.26% .

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

Население в села: 44.74%.

Гъстота на населението: към 2013г. е 49.62 души/кв. км, което е доста под средното за страната -66,3 души/кв. км.

Доход от работна заплата на 1 жител: към 31.12.2012 г.: 5740 лв/човек – по-висок от средния за страната от 5399 хил.лв./човек.

Ниво на безработица – 7.88%, при средно за страната 12,99 %

В общината преобладават предприятия, свързани със земеделие - преработка и производство и шивашка промишленост и търговия.

Релеф

Специфичната географска територия (Ландшафта) на Община Първомай е с равнинен и хълмист характер, слабо „разчленен“ и „заоблен“. Около две трети от територията в северната част на общината е равнинна и със слаб наклон към поречието на р. Марица. Останалата една трета – в южната и югоизточната част – е хълмиста и принадлежи към владената към Тракийската равнина предпланина Драгойна, която е част от Новаковския балкан. Тази територия е в землищата на селата Воден и Буково и части от тези на Искра, Брягово, Драгойново и Езерово.

Климат

Територията на община Първомай попада в единствената зона на пресичане на изолиниите на най-ниските януарски и най-високите юлски температури в Европа. На това се дължат големите температурни амплитуди, които тук надхвърлят 70°C в годишен разрез. Съчетанието на температурите с останалите основни климатични компоненти вятър (преобладаващ западен неблагоприятен и през зимата и през лятото) или безветрие и относителна влажност на въздуха, големият брой температурни инверсии, води до голямо разнообразие на тези климатични характеристики.

Почви

Според физикогеографската подялба на страната община Първомай попада в преходна зона на Горнотракийската низина, където почвите са предимно черноземи смолници. Големи пространства заемат и канеленогорските почви. В низината на р.Марица са разположени ливадноканелени почви. Срещат се и най-плодородните ливадноалувиални почви и ливадноблатни. Поради тази особеност основните отглеждани култури са предимно зърненожитните – пшеница, ечемик, царевица и слънчоглед, както и различни сортове тютюни – ориенталски, едрolistен, бърлей и др.

Водни ресурси

Водните ресурси в общината са в рамките на нормалните, но малкото количество валежи, характерни за общината (средногодишно 600 л/кв.м) не са достатъчни, за да подпомогнат задължителното интензивно напояване, необходимо при развитието на земеделието на територията на цялата община.

Безспорно най-голямо значение като воден ресурс в общината има река Марица. Тя пресича общинската територия в нейната северна част и преминава в близост до землищата на селата Винаца, Градина, Крушево и Добри дол, както и до самия град Първомай.

Защитени територии

1. Защитена местност “Находище на блатно кокиче” с. Винаца е обявена със Заповед №1938/03.07.1970г. на МГОПС/ с цел да се запази едно от малкото естествени находища в

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

България на блатно кокиче /*Leucosium aestivum*/. Намира се в землището на с.Виница, Община Първомай с площ 18,6ха. ;

2. Защитена местност “Находище на блатно кокиче” в с. Градина е обявена със Заповед №РД148/20.03.2006 г. на МОСВ, с цел опазване находище на блатно кокиче (*Leucosium aestivum* L.) и естествена равнинна крайречна гора от полски бряст (*Ulmus minor*) и летен дъб (*Quercus robur*). Намира се в землището на с. Градина, общ.Първомай, на площ от 2344,417дка;

3. Защитена местност „Поповата ада” в с.Виница е обявена със Заповед №РД696 от 19.09.2007 г. на МОСВ, с цел опазване на природни местообитания с консервационна значимост – въртешни лонгозни гори край р.Тунджа и р.Марица и смесени тополови гори край реките, както и за запазване на представителни съобщества и екосистеми от островен тип в поречието на р.Марица. Намира се в землището на с. Виница, община Първомай, област Пловдивска, на площ 178.867дка. ;

4. Защитена местност “Шарения остров” е обявена със Заповед № 2122/21.01.1964 г. на КГПП за историческо място. Прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-325/31.03.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на типична естествено формирала се лонгозна растителност върху островно образование на р. Марица. Намира се в землището на гр.Първомай, община Първомай, област Пловдивска, с обща площ 0,4 ха. ;

5. Природна забележителност “Фосилни находки” е обявена със Заповед №36/11.01.1968 г. на МГПП с обща площ 9100 ха, обхващащо поземлен и горски фонд в част от землищата на селата Поповица, Ахматово, Богданци, Селци Езерово, Бяла река и Православен, обл. Пловдивска.

Защитените зони от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000”, попадащи на територията на община Първомай:

1. BG 0002081 „Марица-Първомай” за опазване на дивите птици;
2. BG 0000255 „Градинска гора” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;
3. BG 0000435 „Река Каялийка” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;
4. BG 0000436 „Река Мечка” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;
5. BG 0000438 „Река Чинардере” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;
6. BG 0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;
7. BG 0001031 „Родопи – Средни” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

II. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

1. Основни изводи от анализа на действащите нормативни и програмни документи на Община Първомай в контекста на правата и задълженията на общините по отношение на отпадъците

На основата на направените анализи на националната и общинската нормативна рамка и програмни документи в областта на управлението на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи:

- Националната правна рамка е цялостно съобразена с европейското законодателство и включва конкретни разпоредби, определящи обхвата, правата и задълженията на местните власти по отношение на управление на отпадъците, в т. ч. ангажиментите за поетапно увеличаване на количествата отпадъци, които се рециклират и оползотворяват и намаляване на депонираните отпадъци;
- Община Първомай е предприела своевременни действия за разработване на програма за управление на отпадъците на основание чл. 52 от ЗУО.
- Прилага се Наредба за управление на отпадъците на територията на община Първомай, приета на основание чл.22 от ЗУО, която отговаря на изискванията за обхват и съдържание.

2. Основни изводи от анализа на отпадъците

В анализа на отпадъците са изследвани основните тенденции и данни по отношение на образуването и методите на третиране на отпадъците, като са направени констатации във връзка с поставените цели в националното законодателство по управление на отпадъците. На основата на анализите са направени следните изводи и препоръки:

Битови отпадъци:

Основни източници на битови отпадъци в Община Първомай са домакинствата, по малка част се генерират от търговски, административни и промишлени обекти. Годишното количество на образуваните отпадъци на жител в Община Първомай е 221 кг/ж/ год или общо 6443 тона/годишно.

Община Първомай е осигурила анализ на морфологичния състав на битовите отпадъци . Данните от морфологичния състав на битовите отпадъци, които се генерират на територията на община Първомай показват, че съдържат следните видове отпадъци, подлежащи на компостиране:

- хранителни отпадъци - 3.15 % или 211 тона/годишно;
- градински отпадъци – 43.59 % или 2808 тона/годишно;
- животински отпадъци -1,99% или 128 тона/годишно;
- дървесни отпадъци –0.41%. или 26 тона/годишно.

Общото количество на тези отпадъци възлиза на 3172 тона или 47.25 %. Съществува потенциал за осигуряване на необходимите количества отпадъци, обезпечаващи функционирането на бъдещата инсталация за компостиране за община Първомай. Поради силно преобладаващия състав на градинските отпадъци, тези данни от морфологичния състав на битовите отпадъци благоприятстват въвеждането на система за разделно събиране на биоотпадъците. Чрез системата ще се осигури събирането на биоотпадъци и биоразградимите отпадъци, подходящи за производството на компост – отпадъци от паркове и градини, от

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

поддържане на обществени площи към търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради. Компостирането на разделно събрани зелени отпадъци е гаранция за високо качество на получавания компост. След проучване и предвид неголямото количество е възможно да се добавят и хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и др.

Данните за количествата на разделно събраните хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от територията на община Първомай (чрез системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и чрез директно предадени отпадъци от юридически лица, извършващи дейност на територията на община Първомай) не сочат ясна тенденция – през 2013 година са подготвени за рециклиране общо 130 тона, през 2014 - 1175 тона, а през 2015 година – 281 тона. Това е причината да се направи извод, че те са недостатъчни за изпълнение на задълженията на общината на целите по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО. С цел осигуряване на изпълнението на целите по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО в дългосрочен план към 2020г. е необходимо да бъдат увеличени количествата на разделно събраните битови отпадъци и отпадъци от опаковки от общинските системи, което може да бъде постигнато чрез използването на сепарираща инсталация. Анализът на състоянието показва, че за изпълнение на нормативните цели за подготовка за рециклиране на отпадъчните материали хартия, пластмаси, стъкло, метал и биоразградими отпадъци, Община Първомай трябва да осигури инфраструктура за следните годишни количества:

Количествени индикатори за постигане на нормативните цели към 2020 година.

Вид нормативен индикатор	Количество т/г
Общо образувани битови отпадъци към 2020 г.	6443
Общо съдържащи се рециклируеми компоненти, в т.ч.:	
Хартия и картон	280
Пластмаса	694
Стъкло	360
Метал	445
Общо	1778
Постигане на целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на хартия и картон, пластмаса, стъкло и метал: най – малко 50% от общото им тегло	889
Съдържащи се биоразградими компоненти:	3172
Зелени и градински отпадъци	2834
Хранителни и животински отпадъци	339
Изпълнение на целите за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците - 50% от количеството им, образувани през 2014 г.	1586

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

Допустимо количество биоразградими отпадъци за депониране – кг/ж/год.	1066

Община Първомай е изготвила и поддържа регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на нейната територия, съгласно изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 14 от ЗУО.

Отпадъците от строителство и разрушаване (ОСР)

Липсва информация за количествата образувани строителните отпадъци на територията на община Първомай.

Закона за управление на отпадъците определя като задължение на общините да отговарят единствено за организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждането на ОСР от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община. Общините имат ангажименти по отношение на строителните отпадъци и в случаите, когато общината е Възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи.

Дейностите по събиране, транспортиране, подготовка преди оползотворяване и/или обезвреждане, материално оползотворяване, както и по обезвреждане на строителни отпадъци се извършват от лица, притежаващи документ по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците.

На територията на Община Първомай няма изградена инфраструктура за третиране на отпадъците от строителство и разрушаване.

Утайки от ПСОВ

На територията на община Първомай има една функционираща пречиствателна станция за отпадъчни води, която се намира в град Първомай. Пречиствателната станция е в началото на своята експлоатация и все още не генерира значителни количества утайки за третиране.

Необходимо е да се регулират дейностите по управление на строителните отпадъци и да се сключи договор с организация по оползотворяване на излезли от употреба гуми (ИУГ) или с лица, притежаваща разрешение за дейност с отпадъци по ЗУО.

3. Основни изводи от анализа на инфраструктурата за отпадъци

Анализите на инфраструктурата за разглежданите потоци отпадъци дават основание да се направят следните основни изводи и препоръки:

Община Първомай е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Асеновград.

На територията на община Първомай няма изградена претоварна станция и инсталация за предварително третиране на отпадъците, поради което всички генерирани смесени битови отпадъци се депонират в „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци“ за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки.

На територията на община Първомай функционира добре организирана система за сметосъбиране на смесените битови отпадъци, като с осигурената техника и съдове са обхванати всички населени места.

Община Първомай е осигурила необходимата инфраструктура за събиране, транспортиране и последващо третиране на следните масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки,

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА и отработени масла, чрез сключени договори с организации по оползотворяване.

В изпълнение изискванията на чл.19, ал.3, т.13 от ЗУО са осигурени 2 броя площадки, на които гражданите могат да предават разделно събрани опасни отпадъци, едрогабаритни и др.

Необходимо е да бъде осигурена инфраструктура за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци при източника на образуване в т.ч. домакинства, търговски и административни обекти и заведенията за обществено хранене – вкл. осигуряване на необходимото оборудване и на съоръжения и техника за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци.

4. Основни изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците

Отговорните лица по управлението на дейностите с отпадъците са: Общински съвет, кмета на общината, кметове на населени места, служители от Общинска администрация и служители на „Сикюрити Глобъл” ЕООД, осъществяващо по силата на договор контрол по спазване на общинските наредби.

Община Първомай разполага с необходимата материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала за изпълнение на функциите - осигурени помещения, офис оборудване, но няма специализиран автомобил за осъществяване на контролната дейност по отпадъците.

Дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на смесените битовите отпадъците се извършват от Дейност „Чистота” към Община Първомай.

За повишаване на професионалния капацитет е препоръчително служителите ангажирани с дейностите по опазване на околната среда и в частност с управлението на отпадъците да участват в семинари, работни срещи, обучения и други, организирани от МОСВ, Организации по оползотворяване, Браншови организации, РИОСВ, Регионални сдружения, проекти на администрацията по ОПАК и други.

5. Основни изводи от анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

На територията на община Първомай съществува площадка със старо замърсяване – това е старото общинско депо, находящо се в землището на кв. Дебър, гр. Първомай, чиято експлоатация е преустановена със Заповед № РД – 143 от 16.07.2009г. на Директора на РИОСВ – Пловдив. Община Първомай има изготвен проект „Рекултивация и закриване на старо общинско депо в землището на кв. Дебър”. Изпълнението на проекта, както и следексплоатационните грижи и мониторинг на депото ще гарантират предотвратяване замърсяването на компонентите на околната среда и ограничаване на риска за човешкото здраве.

6. Основни изводи от анализ на схемите за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

В Наредбата за управление на отпадъците е указан редът за изпълнение на дейностите по третиране на отпадъците, както и контрола, глобите и санкциите за замърсяване с отпадъци.

В Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Община Първомай е указан редът за заплащане на такса „Битови отпадъци”. Община Първомай е създала нормативна възможност за юридическите лица да заплащат услугите по организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци въз основа на количество изхвърлени отпадъци.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

С оглед разпоредбите на ЗМДТ за заплащане на такса за битови отпадъци според количеството на отпадъците е необходимо Общинската администрация да извърши необходимите анализи, с оглед вземане на решение за най-реалистичния подход при определяне на таксата.

7. Основни изводи от анализа относно информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Основната форма за предоставяне на информация на населението по въпросите за управление на отпадъците е интернет страницата на общината www.pargomai.bg. Информация за управление на отпадъците в общината се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло, както и в местния вестник.

Мерките и кампаниите, които общината е въвела и наложила през годините са ефикасни, но въпреки това по-голямата част от тях не достигат в достатъчно широк аспект до населението. Необходимо е да бъдат организирани още различни кампании за привличане на населението към дейността.

8. Основни изводи от анализа на информационното обезпечаване

В Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Първомай са определени ясни правила и задължения за ежегодно предоставяне на информация от лицата, които генерират или извършват дейности с отпадъци.

III. SWOT АНАЛИЗ

Целта на SWOT анализа е да анализира във взаимовръзка характеристиките на общинската система за управление на отпадъците и характеристиките на средата, в която ще се изпълнява общинската програма. Схемата на SWOT е илюстрирана по-долу:

ОТПАДЪЦИ	
Силни страни Предимства, способности, активи, ресурси	Възможности Липса на финансови, организационни и материални ресурси и активи
Слаби страни Пазарни и други възможности на средата	Заплахи Негативни ефекти от средата

Силни страни

Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава секторът. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слаби страни

Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможности

Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които секторът се възползва или би могъл да се възползва.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

Заплахи

Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние.

1. Силни страни (Strengths)

- Община Първомай участва в регионалното сдружение за управление на отпадъците – Регион Асеновград.
- Община Първомай е въвела организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци за всички населени места;
- Община Първомай е въвела разделно събиране на следните масово разпространени отпадъци – отпадъци от опаковки, НУБА, ИУЕЕО, ИУМПС и отработени масла.
- Изградена е ПСОВ в гр. Първомай.
- Извършен е морфологичен анализ на количеството и състава на генерираните битови отпадъци на територията на Община Първомай.
- Осигурена е собствена нормативна база, свързана с управление на отпадъците.
- Осигурен е „зелен телефон“ и e-mail адрес, на които гражданите да подават сигнали, свързани с управлението на отпадъците.

2. Слаби страни (Weaknesses)

- Не е организирано разделно събиране на биоотпадъците и излезли от употреба гуми.
- Липсва изградена инфраструктура за третиране на отпадъци, в т.ч:
 - компостираща инсталация;
 - инсталация за сепариране на отпадъци.
- Не е намерено устойчиво решение за управление на строителните отпадъци.
- Недостатъчен капацитет за управлението на отпадъците спрямо повишаващите се нормативни изисквания и очакванията на обществеността.
- Регионалното съоръжение за обезвреждане на отпадъци е разположено на 30 км. от общинския център и това увеличава транспортните разходи за община Първомай.

3. Възможности (Opportunities)

- Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективно управление на отпадъците на местно ниво.
- Положителна промяна на обществените нагласи за екологосъобразно и ефективно управление на отпадъците.
- На територията на община Първомай се генерират отпадъци от земеделие и преработка, които може да се обединят с генерираните от населението биоразградими отпадъци и да осигурят достатъчен вход за икономически достъпно за населението съоръжение за третирането им.

4. Заплахи (Threats)

- Високи разходи по прилагане на екологичното законодателство за достигане на високите изисквания на ЕС и набелязаните цели.
- Неизпълнение или забавяне на инвестиционни проекти в инфраструктурата, важни за развитието на общината.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

- Липсва икономически интерес сред организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци да обслужват по-малки населени места.
- Преминаването към нови схеми за определяне на такса битови отпадъци, което да доведе до значително повишаване на такса битови отпадъци за населението.
- Отказ от страна на обществото да се съобразява с въведените изисквания за управление на отделните потоци отпадъци.
- Динамична промяна в законодателството на европейско и/или на национално ниво.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

За определяне целите на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Първомай за периода 2016-2020 г. са използвани направените изводи от настоящото състояние и прилаганата политика в сектор управление на отпадъците на територията на общината, препоръките и SWOT анализа, както и целите на националната политика за управление на отпадъците и ефективно използване на ресурсите, предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им.

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

За всяка от стратегическите цели в настоящата програма за управление на отпадъците са разработени и оперативни цели, които са пряко съотнесими към съответната стратегическа цел, т.е. допринасят за нейното постигане. При определянето на тези цели са спазени следните принципи:

- Специфичност - целите трябва да бъдат точни и конкретни;
- Измеримост - целите трябва да бъдат формулирани по начин, който да дава възможност за оценка, т.е. дали са постигнати;
- Реалистичност - целите трябва да бъдат така формулирани, че да е възможно тяхното изпълнение;
- Времева обвързаност – определен е срок за тяхното изпълнение.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ

Планът за действие за постигане на целите включва идентифицираните мерки, обособени в отделни подпрограми. Изпълнението на включените в подпрограмите мерки ще доведе до изпълнението, както на оперативните цели на всяка от подпрограмите, така и на стратегическите цели на Програмата.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

Стратегическа цел	Подпрограма
Цел 1: Намалване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	● Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им	● Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло● Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците● Подпрограма за прилагане на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради● Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци
Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда	● Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на община Първомай по управление на отпадъците
Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците	● Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Всяка от подпрограмите съдържа кратка въвеждаща текстова част, в която са представени ключови изисквания, предизвикателства и оперативни цели, както и основни съображения, свързани с постигане на целите.

Съобразно принципите и политиките на Община Първомай, подпрограмите и плановете за действие могат да бъдат допълнени и/или променени от органа, който приема програмата, при смяна на възгледите и приоритетните цели за изграждане на политиката за управление на отпадъците в Общината и при смяна на законодателната рамка, която ги определя.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ЧРЕЗ ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО ИМ И НАСЪРЧАВАНЕ НА ПОВТОРНОТО ИМ ИЗПОЛЗВАНЕ

ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

1. Въведение и основни положения

Предотвратяване образуването на отпадъци е част от националните политики за ефективно използване на ресурсите и както е споменато по-горе, съгласно изискванията на националното законодателство в сектор управление на отпадъците и стремежа на общината да минимизира доколкото е възможно генерирането на битови отпадъци, се разработи тази Подпрограма с мерки за предотвратяване образуването на отпадъци в Община Първомай.

Предотвратяването на образуването на отпадъците цели допринасяне намаляване негативното влияние върху компонентите на околната среда, върху които влияе депонираният отпадък, чрез отделянето на газове и инфилтрат при протичащите процеси на гниене, както и върху намаляване използването на природни ресурси, неминуемо свързани с третирането и обезвреждането на отпадъци. Като цяло тази цел се изпълнява на национално ниво, тъй като тези мерки основно са насочени към производителите на продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Въпреки това мерките на местно ниво също са с голямо значение за постигане изпълнението им.

Съгласно Рамкова директива за управление на отпадъците, под предотвратяване на образуването на отпадъци се разбира:

„Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;

- вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве;

- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите”.

Предотвратяване образуването на отпадъците има най-висок приоритет в йерархията на управление на отпадъците. Най-общо, предотвратяване на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал, отпадъкът не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето и рециклирането.

2. Цели на подпрограмата

Стратегическа цел: „Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване“

Оперативни цели : „Намаляване на количеството на отпадъците”

3. Анализ и описание на съществуващото състояние

В приложение №4 към чл.50, ал.3, т.2 от ЗУО са изброени 16 примерни мерки за предотвратяване на отпадъци, обособени в три групи:

- мерки, които могат да засегнат рамковите условия, свързани с образуването на отпадъци;

- мерки, които могат да засегнат фазата на проектиране и производство и разпространение;

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

- мерки, които могат да засегнат фазата на потребление и употреба.

Предложените мерки и дейности по предотвратяване образуването на отпадъци е трудно изпълнимо на местно ниво, поради факта, че общините нямат правомощия за ограничаване на производители на масово разпространени отпадъци, които са с основен принос към увеличаване количествата на отпадъците. Въпреки това анализът на приложимостта на примерните мерки показва, че относими към компетенциите на местните власти и подходящи за прилагане в Община Първомай за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци на територията ѝ са:

- ❖ Определяне на такса “Битови отпадъци” в зависимост от количествата образувани отпадъци на принципа „замърсителят плаща“;
- ❖ Създаване на публичен регистър с информация за предоставяните услуги за поправки и ремонт в населените места на общината;
- ❖ Благотворителни кампании за даряване на стари дрехи;
- ❖ Информирание на населението за начините и местата за изхвърляне / предаване на различни видовете отпадъци.

4. План за действие към подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в община Първомай

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

План за действие към

Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в община Първомай

Стратегическа цел 1: „Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване“

Оперативни цели: „Намаляване на количеството на отпадъците“

Дейности (мерки)	Бюджет / лв. /	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
Определяне на такса „Битови отпадъци” в зависимост от количествата образувани отпадъци на принципа „замърсителят плаща“	В рамките на фонд „Работна заплата“	Общински бюджет	2017-2020г.	Предотвратяване образуването на отпадъците	Приета такса „Битови отпадъци“	Общински съвет Община Първомай
Създаване на публичен регистър с информация за предоставяните услуги за поправки и ремонт в населените места на общината	В рамките на фонд „Работна заплата“	Общински бюджет	2017г.	Удължаване живота на продуктите и предотвратяване образуването на отпадъците	Създаден регистър	Община Първомай
Благотворителни кампании за даряване на стари дрехи	В рамките на фонд „Работна заплата“	Общински бюджет	2017 - 2020г.	По малко отпадъци от текстил	Количеството депонирани дрехи е намалено	Община Първомай Жители на

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

	заплата“					общината
Информирание на населението за начините и местата за изхвърляне / предаване на различни видовете отпадъци	-	-	Постоянен	Предотвратяване образуването на отпадъци	Ежегодни публикации на интернет сайта на общината и в местната преса	Община Първомай

**СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА
РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ И НАМАЛЯВАНЕ И
ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ДЕПОНИРАНЕТО ИМ**

**ПОДПРОГРАМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА
ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ
ОТПАДЪЦИ НАЙ- МАЛКО ОТ ХАРТИЯ И КАРТОН, МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСА И
СТЪКЛО**

1. Въведение и основни положения

Законът за управление на отпадъците, поставя изисквания пред българските общини да достигнат поетапно до 2020г. рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло (в които потоци се включват и отпадъците от опаковки от същите материали) в следните количества:

- до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
- до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

Съобразно нормативната уредба всяка община може да постигне целта самостоятелно или заедно с други общини, в зависимост от решението на Общото събрание на съответното РСУО и наличната инфраструктура за третиране на отпадъците в общината и региона.

Отпадъците от хартия, картон, пластмаса и стъкло следва да се разглеждат като ресурс, от който могат да се извлекат както екологични, така и финансови ползи. Именно поради това е много важно всяка община да конкретизира и предприеме мерки за не попадането на тези видове отпадъци на Регионалното депо. Целта на тези мерки са да се увеличат количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и да се намали тяхното депониране.

В йерархията при управлението на отпадъците подготовката за повторна употреба се нарежда на второ място след предотвратяване образуването на отпадъците. Целта на тази подредба е именно максималното използване на отпадъците колкото може в повече направления. Следващо в подреждането е рециклирането, което цели превръщането на отпадъците в други суровини и материали, но разликата с подготовката за повторна употреба е, че тук за извършването на дейността е необходимо използване на много повече суровини. И накрая на предпоследно място се нарежда оползотворяване, което цели използването на отпадъците за превръщане в енергия, биогорива и др.

2. Цел на подпрограмата

Стратегическата цел: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване на риска от депонирането им”.

Оперативната цел: „Изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло”.

3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Системите за разделно събиране и рециклиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло, НУБА и ИУЕЕО, които се осъществяват и финансират основно от организациите по оползотворяване чрез схемите за „разширена отговорност на производителя”, се отчитат и допринасят в голяма степен за постигане от общините на целите за рециклиране на битовите отпадъци.

Имайки предвид добрите практики и законодателните изисквания, Община Първомай още през 2008 г. предприе действия и организира разделно събиране на отпадъците от

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай за периода 2016-2020 г.

опаковки от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали чрез сключване на договор с организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки. Към настоящия момент е сключен договор с организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екоколект” АД. Общият обем на разположените контейнери отговаря на изискванията на Наредбата за опаковки и отпадъците от опаковки спрямо населението.

Извършеният морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци има важно значение за прецизиране на количествата и отчитане на изпълнението на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци.

През последните години количеството и качеството на разделно събраните битови отпадъци от хартия и картон, пластмаса и стъкло в община Първомай расте, но не е достатъчно за изпълнение на целите на общината за рециклиране на тези потоци отпадъци. Необходимо е да бъдат предприети допълнителни действия, като:

- ❖ мерки за информираност;
- ❖ изграждане на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци;
- ❖ оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки.

Реализацията на мерките от настоящата подпрограма и съотнесените мерки от други подпрограми ще доведе до изпълнението на целите за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

4. План за действие към подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**План за действие към
Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране
на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло**

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване на риска от депонирането им“
Оперативни цели: „Изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло”

Дейности (мерки)	Бюджет / лв. /	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
Проектиране и изграждане на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци	Съгласно изискванията на ОП „Околна среда 2014-2020 г.“	ОП „Околна среда 2014-2020 г.“ ПУДООС Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО	2016-2020 г.	Одобрен проект за финансиране и изградена инсталация за предварително третиране на битови отпадъци	Достигнати цели за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битови отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло	РСУО- Регион Асеновград Община Първомай
Оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и редовно спазване графика за извозването им	-	ОООО/организации за оползотворяване на отпадъците от опаковки/	2016-2020 г.	Оптимизирана система за разделно събиране на отпадъци от опаковки	Създадена ефективна система.	ОООО на отпадъци от опаковки Община Първомай
Поддържане и периодична актуализация на	-	Общински бюджет	Постоянен	Актуална и достъпна информация за обществеността относно	Поддържан регистър на площадката/площадките	Община Първомай

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

изготвения регистър на площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло (чл.19, ал.3, т.14 на ЗУО)				местоположението на площадката/площадките		
Осигуряване ежегодни справки за количествата събрани и предадени за оползотворяване в т.ч рециклирани в община Първомай на Община Първомай отпадъци.	-		2016-2020г.	Информационна обезпеченост във връзка с постигане целите за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци	ОООО и лицензираните организации за дейности с отпадъци са представили навременна и пълна информация	ОООО и/или всички лица, с които общината има сключен договор за извършване на дейности с отпадъци, в т.ч. от хартия и картон, метали, пластмаси, стъкло

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Провеждане на информационни и образователни кампании	-	0000	2016-2020г.	Населението е запознато с необходимостта от разделно събиране на този вид отпадъци	Брой проведени информационни и образователни инициативи	0000 Община Първомай

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**ПОДПРОГРАМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА
БИОРАЗГРАДИМИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ В Т.Ч. ЗА БИООТПАДЪЦИТЕ**

1. Въведение и основни положения

Биоразградими отпадъци са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други.

Биоотпадъци са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

Приблизително две трети от отпадъците, генерирани в домовете и офисите, се състоят от органични или биоразградими компоненти, които се разграждат по естествен път. Основните биоразградими компоненти на битовите отпадъци, образувани от домакинствата и от търговските обекти са: хартия, картон, хранителни отпадъци и зелени отпадъци от паркове и градини. Те се разделят на два основни потока: зелени отпадъци от паркове и градини, които съдържат около 50-60 % влага и повече дървесина и кухненски отпадъци, при които съдържанието на влага достига до 80%.

Със Закона за управление на отпадъците и Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020 г.) са поставени конкретни количествени цели пред общините за разделно събиране. Общата цел, която поставя Законът за управление на отпадъците е най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството на депонирани биоразградими битови отпадъци (БрБО) до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци образувани през 1995 г., като целите се постигат поетапно всяка година. В допълнение към общата цел за намаляване на депонираните БрБО, националните цели за оползотворяване на битовите биоотпадъци се поставиха в Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, приета през месец декември 2013 г. Наредбата задължава общините за всеки от регионите за управление на отпадъци по чл.49, ал.9 от ЗУО да постигат поетапно цели за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:

- до 31 декември 2016 г. – не по-малко от 25 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 1995 г.
- до 31 декември 2020 г. – не по-малко от 50 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 1995 г.
- до 31 декември 2025 г. – не по-малко от 70 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 1995 г.

Целите се считат за изпълнени при условие, че биоотпадъците са събрани разделно при източника на образуване, транспортирани и предадени за оползотворяване. В допълнение наредбата изисква кметовете на общини да осигурят цялото количество образувани биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на съответната община.

2. Цел на подпрограмата

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай за периода 2016-2020 г.

Стратегическа цел: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“

Оперативна цел: „Постигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци“

3. Анализ и описание на съществуващото състояние

В Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците са поставени конкретни изисквания за организирането на системи за разделно събиране на биоотпадъците. Целта е обхващане на почти всички източници на генериране на биоотпадъци, които да се събират и третираат отделно от битовите отпадъци, като по този начин се избягва смесването на отпадъците.

Едно от посочените в наредбата задължения е изготвяне на актуален морфологичен анализ на смесените битови отпадъци, с цел определяне на състава и количеството биоразградими отпадъци в потока на смесените битови отпадъци. Към настоящият момент това условие е изпълнено от Община Първомай.

Предвидените в настоящата програма мерки за постигане на целите за намаляване на количеството биоразградими битови отпадъци, постъпващи за депониране са:

- проектиране и изграждане на инсталация/инсталации за компостиране на зелени и/или биоразградими битови отпадъци и за въвеждане на система за разделното им събиране вкл. осигуряване на необходимото оборудване, съдове и техника за транспортирането им.
- повишаване на степента на информираност на населението.

Осъществяването на мерките в настоящата подпрограма ще има значителен принос за изпълнение на националните цели за биоразградимите и биоотпадъците.

4. План за действие към подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

План за действие към

Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване на риска от депонирането им “

Оперативни цели: „Постигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци.“

Дейности (мерки)	Бюджет / лв. /	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
Проектиране и изграждане на инсталация/инсталации за компостиране на зелени и/или биоразградими битови отпадъци и за въвеждане на система за разделното им събиране вкл. осигуряване на необходимото оборудване, съдове и техника за транспортирането им.	Съгласно изискванията на ОП „Околна среда 2014-2020 г.“	ОП ”Околна среда 2014-2020 г.“ ПУДООС Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО	2016-2020г.	Намаляване на количеството депонирани битови отпадъци чрез осигуряване на допълнителен капацитет за разделно събиране и рециклиране на зелени и /или биоразградими битови отпадъци	Изградена инсталация/инсталации за компостиране и осигуряване на необходимото оборудване, съдове и техника	РСУО-Регион Асеновград Община Първомай
Информирание на населението за ползите и изискванията за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците	-	Общински бюджет	2020г.	Населението е запознато с изискванията и ползите за разделно събиране на биоттпадъците на територията на община Първомай	На интернет страницата на Община Първомай е публикувана информация за ползите и изискванията за разделно събиране на биоотпадъците	Община Първомай

**ПОДПРОГРАМА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЦИ ОТ
РАЗРУШАВАНЕ НА СГРАДИ**

1. Въведение и основни положения

„Отпадъци от строителство и разрушаване“ са отпадъци, получени вследствие на строително-монтажни работи и премахване, включващи минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия, изолационни материали, дърво, азбест, други опасни отпадъци и други, съответстващи на кодовете на отпадъци от група 17 от Приложение №1 на Наредбата за класификация на отпадъците.

Отпадъците от строителството и разрушаването във висока степен подлежат на рециклиране и повторна употреба и от проблем за околната среда те могат да се превърнат в ценен ресурс. Ето защо според европейското законодателство до 2020 г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване следва да се увеличи най-малко до 70% от общото им тегло.

ЗУО определи поетапно по години целите за рециклиране и друго оползотворяване, за да се достигне крайната цел през 2020 г.:

- до 1 януари 2016 г. – най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2018 г. – най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2020 г. – най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

2. Цел на подпрограмата

Стратегическа цел: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“

Оперативна цел: „Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради“

3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Анализът на нормативната уредба показва, че Община Първомай, както и другите общини в страната, имат следните отговорности, произтичащи от националното законодателство:

1. организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;
2. когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, има задължение да:
 - разработва План за управление на строителните отпадъци като част от строителната документация за инвестиционния проект за издаване на разрешение за строеж;
 - изпълни реално Плана за управление на строителните отпадъци;
 - осигури селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове строителни отпадъци в минимални количества.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай за периода 2016-2020 г.

Както в ЗУО, така и в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали е определена йерархия при управлението и третирането на отпадъците. В случая при строителните отпадъци се прилага следният йерархичен ред:

1. Предотвратяване;
2. Подготовка за повторна употреба;
3. Рециклиране на строителни отпадъци, които не могат да бъдат повторно употребени;
4. Оползотворяване в обратни насипи;
5. Оползотворяване за получаване на енергия от строителни отпадъци, които не могат да бъдат рециклирани и/или материално оползотворени;
6. Обезвреждане на строителни отпадъци, които не могат да бъдат повторно употребени, оползотворени и/или рециклирани по начините, упоменати в т. 1 - 5.

С Наредбата са определени изискванията към съдържанието на плановете за управление на строителните отпадъци, редът и начините за тяхното съгласуване и проследяване изпълнението им от местната администрация, както и изискванията за селективното разделяне и материално оползотворяване на отпадъците от различните видове СМР.

Преди започване на СМР и/или премахване на строеж възложителят е отговорен за изпълнението на Плана за управление на строителните отпадъци. Изискването за разработване на план за управление на строителните отпадъци не се прилага за:

- премахване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП), по-малка от 100 кв. м;
- реконструкция и основен ремонт на строежи с РЗП, по-малка от 500 кв. м;
- промяна предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 500 кв. м;
- строеж на сгради с РЗП, по-малка от 300 кв. м;
- премахване на негодни за ползване или застрашаващи безопасността;
- строежи, когато е наредено по спешност от компетентен орган;
- всички текущи ремонти.

Кметът на общината одобрява плановете за управление на отпадъците като неразделна част от инвестиционните проекти, когато общината е компетентен орган по ЗУТ, както и да одобрява отчетите за изпълнение на плана за управление на отпадъците, в предвидените от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали случаи.

Целта на плановете за управление на строителните отпадъци е да се следи и контролира изпълнение на законодателството и постигането на заложените цели в него.

На този етап Община Първомай не е изградила система за събиране и извозване на строителни отпадъци от домакинствата, а транспортирането им остава задължение на домакинствата и частните фирми, които извършват строителна дейност.

4. План за действие към подпрограма за прилагане на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**План за действие към
Подпрограма за прилагане на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци
от разрушаване на сгради**

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване на риска от депонирането им“

Оперативни цели: „Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради“

Дейности (мерки)	Бюджет / лв. /	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
Включване в тръжните документи за строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи на изискването за влагане в строежите на рециклирани строителни материали.	-	Общински бюджет	2017-2020г.	В строителството на други строежи се влагат рециклирани строителни материали	Вложени рециклирани строителни материали	Община Първомай, когато е възложител на Обществени поръчки
Включване в тръжните документи за строителство на изискването за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи.	-	Общински бюджет	2017-2020г.	Строителните отпадъци се оползотворяват в обратни насипи.	Оползотворени строителни отпадъци в обратни насипи	Община Първомай, когато е възложител на обществени поръчки

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината.	10 000	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО ПУДООС ОП "Околна среда 2014-2020 г."	2017-2020г.	Изпълнение на изискванията на чл.19, ал.3 т.5 от ЗУО	Елиминиране на неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци.	Община Първомай
Извършване на предпроектни проучвания за отреждане на общинска площадка за временно съхранение на строителни отпадъци и земни маси	15 000	Общински бюджет Частни инвестиции	2017-2020г.	Изпълнение на изискванията на чл.19, ал.3 т.5 от ЗУО Екологосъобразно третиране на строителните отпадъци	Елиминиране на неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци и увеличение на степента на тяхното оползотворяване.	Община Първомай

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Съгласуване и одобрение на планове за управление на строителни отпадъци, когато общината е компетентен орган по ЗУТ.	-	Общински бюджет	2016-2020 г.	Изпълнение на целите за СО	Брой съгласувани планове	Община Първомай

**ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ЗА
ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ДЕПОНИРАНИТЕ ОТПАДЪЦИ**

1. Въведение и основни положения

Депонирането на отпадъците стои на най-ниското ниво в йерархията на управление на отпадъците, въведена с европейското и с националното законодателство. Основна част от усилията на национално и местно ниво за подобряване управлението на отпадъците са насочени към управление и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци, което може да се постигне чрез няколко групи мерки:

- ползване на депа, отговарящи на екологичните нормативни изисквания, които минимизират рисковете за околната среда;
- чрез намаляване на количествата депонирани отпадъци посредством увеличава дела на рециклираните и оползотворени отпадъци;
- закриване и рекултивация на старите депа за отпадъци с преустановена експлоатация;
- последващи следексплоатационни грижи и мониторинг на закритите депа;
- предотвратяване на депонирането доколкото е възможно на опасни битови отпадъци чрез разделното им събиране и предаване за обезвреждане.

Част от мерките, свързани с подобряване на йерархията на управление на битовите отпадъци (рециклиране и оползотворяване на биоразградимите и рециклируемите от хартия, метал, пластмаса и стъкло и др.), както и на строителните отпадъци, включени в предходните подпрограми, имат съществен принос и за предотвратяването и намаляването на депонираните отпадъци.

2. Цел на подпрограмата

Стратегическа цел: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“

Оперативна цел: „Предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци“

3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Мерки, включени в настоящата подпрограма са свързани с намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци, като обхващат:

- осигуряване на екологосъобразно депониране на остатъчните битови отпадъци на депо, отговарящо на всички нормативни изисквания;
- подобряване управлението на други потоци битови отпадъци извън обхванатите битови отпадъци от предходните подпрограми, целящи подобряване на тяхното разделно събиране и отклоняването им от депониране;
- закриване и рекултивация на общинското депо за ТБО в град Първомай, чиято експлоатация е преустановена през 2009 г. ;
- следексплоатационни грижи и мониторинг на закритото депо.

4. План за действие към подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

План за действие към

Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и предотвратяване на риска от депонирането им“

Оперативни цели: „Предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци“

Дейности (мерки)	Бюджет / лв. /	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
Изпълнение на проект за закриване и рекултивация на общинското депо за битови отпадъци	по одобрен бюджет на проекта	МОСВ ПУДООС други	2016- 2020г.	Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве от депата с преустановена експлоатация	Завършена рекултивация	Община Първомай
Провеждане на следексплоатационни грижи на депото и изпълнение на дейностите от плана за контрол и мониторинг	-	Общински бюджет	След завършване на проекта за рекултивация	Предотвратен е риска за околната среда	Изпълнени са всички планирани дейности за следексплоатационни грижи за закритото депо	Община Първомай
Периодично почистване на замърсени с отпадъци места	30 000 лв/год.	Общински бюджет	Ежегодно 2016-2020г.	Липса на замърсени с отпадъци места	Брой почистени места	Община Първомай
Сключване на договор с организация по оползотворяване на -	-	ООп / или друго лице притежаващо документ по чл.35 от	2017-2020г.	Разделно събиране на ИУГ	Сключен договор	Община Първомай ООп /

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

злезли от употреба гуми /ИГУ/ и/или с лице, притежаващо разрешителен документ за тази дейност		ЗУО				или друго лице притежаващо документ по чл.35 от ЗУО
Актуализиране или сключване на нови договори за разделно събиране на опасни отпадъци от бита, вкл. масово разпространените отпадъци /МРО/	-	ООп / или друго лице притежаващо документ по чл.35 от ЗУО Общински бюджет	2020г.	Предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци	Сключени договори	Община Първомай
Водене на ежегодна отчетност за количествата на събрани и предадени за оползотворяване МРО от ООп или лица, с които общината има сключен договор	-	-	2016-2020г.	Информационна обезпеченост във връзка с постигане на целите за рециклиране и оползотворяване	Създадена база данни МРО	Община Първомай

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, КОЕТО
ГАРАНТИРА ЧИСТА И БЕЗОПАСНА ОКОЛНА СРЕДА**

**ПОДПРОГРАМА ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, ЗАПАЗВАНЕ И
ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ
ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**

1. Въведение и основно положение

Информационното осигуряване на дейностите по управлението на отпадъците е с важно значение при процесите на техния контрол. Необходимо е Община Първомай да разполага с достатъчно и надеждни данни за различните видове и потоци отпадъци, които се образуват на територията ѝ. Обобщението на информацията за генерираните отпадъци на територията на общината, влияе и върху годишното изчисляване на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, както и за намаляване количествата на отпадъците, депонирани на Регионалното депо.

2. Цели на програмата

Стратегическа цел: „Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда“

Оперативна цел: „Подобряване качеството на информацията и административния капацитет в общината“

3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Община Първомай има разработена Наредба за управление на отпадъците. Наредбата е инструмент, чрез който на местно ниво се извършва контрол върху дейностите по отпадъците. Наредбата е актуализирана през 2014 г. съобразно изискванията на чл.22 от ЗУО, като в нея са заложили следните забрани и задължения:

- Контрол на изхвърлянето на отпадъците;
- Забрана за смесване на определени видове отпадъци;
- Ред за ползване на системите за отпадъци;
- Ред и начин на третиране на битови, строителни, отпадъци от опаковки и други;
- Забрана изхвърлянето на отпадъци извън регламентираните за целта места;
- Ред за третиране и съхраняване на ИУМПС, ИУЕЕО, ИУГ и НУБА.

4. План за действие с подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на Община Първомай по управление на отпадъците.

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**План за действие към
Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на Община
Първомай по управление на отпадъците**

Стратегическа цел 3: „Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда“

Оперативна цел: „Подобряване качеството на информацията и административния капацитет в общината“

Дейности (мерки)	Бюджет / лв. /	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
Участие в семинари /работни срещи /обучителни програми по управление на отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците - с акцент върху управление на биоразградимите отпадъци, в т.ч. биоотпадъците, рециклируеми битови и строителни отпадъци, прилагане на добри практики по разделно събиране, рециклиране и предотвратяване на отпадъците	2 000	Общински бюджет	2016 - 2020г.	Подобряване на административния капацитет	Брой участия в семинари, работни срещи/обучения	Община Първомай

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

Изготвяне на годишен отчет за изпълнение на ПУО и внасяне в Общински съвет-Първомай	-	Общински бюджет	Ежегодно до 31 март за предходната календарна година	Изпълнение на задълженият по чл. 52, ал. 9 на ЗУО	Внесен годишен доклад в Общински съвет-Първомай	Община Първомай
Актуализация на ПУО при настъпване на промени и/или изтичане на срока на действие	12 000	Общински бюджет	2020г.	Отразяване на фактически и законодателни промени в ПУО	Актуализирана и одобрена от Общински съвет- Първомай	Общински съвет Община Първомай

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: ПРЕВРЪЩАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА В
КЛЮЧОВ ФАКТОР ПРИ ПРИЛАГАНЕ ЙЕРАРХИЯТА НА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ**

**ПОДПРОГРАМА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА РАЗЯСНИТЕЛНИ КАМПАНИИ И
ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ
НА ОТПАДЪЦИТЕ**

1. Въведение и основно положение

Информирането и участието на обществеността е основен компонент от всяка програма за управление на отпадъците. От особена важност е да се повишава разбирането на населението и бизнеса за йерархията при управление на отпадъците, т.е. за приоритетния ред на това как да се справяме с отпадъците, както и за отговорностите на всеки, който образува или допринася за образуването на отпадъци.

2. Цел на подпрограмата

Стратегическа цел: „Превръщане на обществеността във ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците“

Оперативна цел: „Подобряване на информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управлението на отпадъците“

3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Дейностите по управление на отпадъците в Община Първомай трябва да станат напълно прозрачни, като същевременно с това се дадат и повече възможности на населението за участие в процесите.

Община Първомай поддържа актуална информация за дейностите, чрез интернет страницата, където е обявен „зелен“ телефон и e-mail адрес за подаване на сигнали, жалби, мнения и предложения, свързани с управлението на отпадъците.

В настоящата програма са включени мерки за подобряване на информираността на обществото, което е основен генератор на отпадъци. Мерките заложи в подпрограмата имат хоризонтален характер. На практика те подпомагат изпълнението и на мерките в другите подпрограми, а оттам допринасят за постигане и на останалите стратегически цели на Програмата. Мерките са насочени към:

- повишаване на ролята на обществеността в процеса на вземане на решения относно политиката за управление на отпадъците в община Първомай;
- изграждане на информирано поведение и на обществени нагласи относно отпадъците и повишаване на участието на населението и бизнеса в предотвратяване на отпадъците и в разделното събиране на битовите и строителни отпадъци, съобразно йерархията за управление на отпадъците.

4. План за действие към подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на населението за дейностите по управление на отпадъците

**Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

План за действие към

Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Стратегическа цел: „Превръщане на обществеността във ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците“

Оперативна цел: „Подобряване на информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управлението на отпадъците“

Дейности (мерки)	Бюджет / лв. /	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорна институция
Публикуване на актуална информация за отпадъците и дейностите по управлението им на интернет страницата на общината	-	Общински бюджет	2016-2020 г	Осигурен достъп на населението до информация за управление на отпадъците в общината	Брой публикувани съобщения годишно	Община Първомай
Провеждане на информационни и разяснителни кампании по въпроси, свързани със съвременното управление на всички видове отпадъци и добри практики .	-	Общински бюджет	2016-2020 г.	Повишаване информираността на населението и бизнеса	Брой проведени кампании	Община Първомай, ОООО, ООп и/или всички лица, с които община Първомай има сключен договор

Програма за управление на отпадъците на територията на община Първомай

за периода 2016-2020 г.

Поддържане от общината на „зелен” телефон и e-mail адрес, на които гражданите да подават сигнали за нарушения, както и предложения за подобрения на политиките по отпадъците	-	Общински бюджет	2016-2020 г.	Гражданите и заинтересованите страни разполагат с инструмент за подаване на сигнали и предложения.	Брой подадени сигнали	Община Първомай
Организиране на различни мероприятия с участие на гражданите в местни, национални и международни кампании	-	Общински бюджет, партньорски организации	2017-2020г.	Ангажираност на населението в управлението на отпадъците в общината	Брой проведени мероприятия	Община Първомай, партньорски организации

Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай за периода 2016-2020 г.

VI. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

При разработване на настоящата програма са взети предвид основните изисквания произтичащи от националните програмни документи, в т.ч.:

- Националният план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците, като част от него;
- Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.;
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.;

В резултат от изпълнението на мерките по Програмата за управление на отпадъците се очаква да се подобри състоянието на околната среда в община Първомай, като същевременно се достигнат и поставените цели, които са в съответствие с националните цели по управление на отпадъците.

Програмата за управление на отпадъците на територията на община Първомай е синхронизирана и съобразена с Общинския план за развитие на община Първомай (2014-2020г.).

VII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Наблюдението и оценката на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Първомай е от ключово значение, с оглед проследяване на напредъка по постигане на поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките, а при необходимост предприемане на действия за актуализация на Програмата.

Наблюдението на Програмата за управление на отпадъците ще се осъществява чрез периодично събиране на информация, свързана с напредъка по изпълнение на включените в Програмата мерки и степента на постигане на индикаторите, както и анализ на събраната информация и на възникнали проблеми при изпълнението и причините за тях. В допълнение, за всяка мярка ще се наблюдава и спазването на планирания график и степента на изразходване на ресурсите.

Контролът върху изпълнението на Програмата за управление на отпадъците ще се осъществява от Общинския съвет. За целта всяка година в срок до 31 март кметът на общината ще представя на Общинския съвет годишен доклад за изпълнение на програмата за предходната година.

Целта на контрола и отчитането на програмата е да се проследи ежегодно напредъка на изпълнение на поставените мерки и цели в програмата, евентуалните пречки за неизпълнението им, както и да бъдат взети навременни мерки при наличието на мерки, които не биха могли да се изпълнят поради финансови, нормативни и/или други причини.

Програмата за управление на отпадъците ще бъде актуализирана в случай на:

- промени в изискванията на европейското и българското законодателство, които налагат промени в заложените стратегически и оперативни цели и в планираните мерки за тяхното постигане.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

– промяна на фактическите условия и/или възникване на необходимостта от прилагане на допълнителни мерки към вече приетите, при отчитане на липса на напредък за постигане на целевите индикатори.

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – АНАЛИЗ И ПРОГНОЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 – ДАННИ ОТ ИАОС ЗА ПОДГОТВЕНИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ ПРЕЗ 2013, 2014 и 2015 ГОДИНА

ПРИЛОЖЕНИЕ 3 – ДАННИ ЗА КОДОВЕТЕ И КОЛИЧЕСТВАТА ГЕНЕРИРАНИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1. АНАЛИЗ И ПРОГНОЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

1. Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи

1.1. Анализ на националната и общинската нормативна рамка

1.1.1 Национална нормативна рамка

Като страна член на ЕС, България е задължена да спазва и прилага общата политика на ЕС, свързана с околната среда, която включва и отпадъците като фактор, влияещ върху състоянието ѝ. Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците - от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси. В тази връзка и законодателството на Съюза в сектора търпи бурно развитие, като от по-общи разпоредби през 70-те години, целящи намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, днешният законодателен пакет съдържа конкретни изисквания и количествени цели за намаляване депонирането на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на специфични отпадъчни потоци и за предотвратяване образуването на отпадъци.

Основният нормативен документ в сектор „Отпадъци“ е *Директива 2008/98/ЕО* на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, известен също като Рамковата директива за отпадъците или РДО.

Преработената Рамкова Директива за отпадъците се прилага от 12 Декември 2010 г. и въвежда нови разпоредби с цел стимулиране на предотвратяването на образуване на отпадъци и рециклирането като част от йерархията на отпадъците, изясняването на ключови понятия, като дефинициите за отпадък, оползотворяване и обезвреждане, както и установяване на подходящи процедури, приложими за странични продукти и край на отпадъка.

Директивата е приложима спрямо всяко вещество или предмет, които са изхвърлени от своя притежател, или които техният притежател възнамерява или се изисква да изхвърли. Тя не е приложима обаче спрямо газообразните и течни отпадъци или спрямо определени категории отпадъци (например, радиоактивни отпадъци) и други групи отпадъци (отпадъци

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

от минно-добивни индустрии, животински трупове и селскостопански отпадъци, отпадни води).

Съгласно член 13, държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки за да гарантират, че управлението на отпадъците се изпълнява без да застрашава човешкото здраве, без да уврежда околната среда и по-специално без риск за водите, въздуха, почвите, растенията или животните, без да причинява смущения от шум или миризми и без да засяга по неблагоприятен начин околната извънградска местност или местоположения, представляващи специален интерес.

Други ключови цели на Директивата за управление на отпадъците са изложени в чл. 4 (йерархия на отпадъците) с последващи разпоредби за превенция на отпадъците (член 9) и за повторната употреба, оползотворяване и рециклиране (членове 10 и 11), и изискванията за депониране на отпадъци (член 12).

Йерархията на отпадъците представя общ приоритетен ред на най-добрите цялостни становища за околната среда в законодателството и политиката по отпадъците. Най-висок приоритет се дава на превенцията на отпадъците, следвана от подготовката за повторна употреба, рециклиране или друг вид оползотворяване, напр. оползотворяване за енергийни цели. Оптималното окончателно депониране е в дъното на тази йерархия. Целта на въвеждането на йерархията за отпадъците е да отдели икономическия растеж от негативните въздействия върху околната среда вследствие на използването на природните ресурси и превръщането на ЕС в едно „рециклиращо” общество.

При планирането на дейностите по управление на отпадъците се прилагат като *критерии за съобразност на предлаганите решения* следните принципи:

- “Предотвратяване” - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- “Разширена отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” –лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

- “Превантивност” – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- “Близост” и “самодостатъчност” – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третираны в рамките на Съюза.
- „Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Рамковата директива за отпадъците определя различни форми на третиране, относими към управлението на отпадъците. Тя прави разграничение между оползотворяване (определено като „всяка операция, главният резултат от която е, че отпадъците служат за полезна цел, заменяйки други материали, които иначе биха били използвани, за да изпълняват определена функция, или подготовката на отпадъците за изпълняване на подобна функция, в съоръжението, или в по-широки граници на икономиката”, от рода на рециклиране и изгаряне с оползотворяване на енергия) и депониране (форми на депониране на отпадъци, при които ресурсите на отпадъците не се оползотворяват, от рода на изгаряне без оползотворяване на енергия и депониране).

Действащият Закон за управление на отпадъците прецизира задълженията на кметовете на общини за управление на отпадъците, като въведе изисквания за постигане на цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци. Кметовете на общините се задължават да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, строителни отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали и други, във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители, на територията на общината. Законът запази съществуващите изисквания за създаване на сдружения на общини с цел изграждане и експлоатация на обща инфраструктура за третиране на битови отпадъци, но бяха приети разпоредби, детайлизиращи този процес. Запазиха се съществуващите отчисления за битови и строителни отпадъци, обезвреждани на регионални и общински депа, като се предоставиха по-големи възможности на общините за разходване на събраните средства. Законът

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

предвиди стимули за общините за достигане на по-високи нива за рециклиране на отпадъците чрез намаляване на отчисленията.

Въвеждат се задължителни за постигане цели, свързани с:

- подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса, и ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.;
- системите за разделно събиране на битовите отпадъци от домакинствата трябва да обхващат най-малко 6 000 000 жители на територията на страната, като задължително включват всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители, и всички курортни селища;
- рециклиране и оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци в количество най-малко 70% от общото им тегло.

1.1.2 Общинска нормативна рамка

Законът за управление на отпадъците регламентира следните задължения и отговорности на кмета на общината:

1. организира управлението на битовите и строителните отпадъци, образувани на територията на общината, съобразно изискванията на ЗУО и приета от общинския съвет наредба;
2. осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, притежаващи разрешение по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности по отпадъци, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане;
3. отговаря за осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
4. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
5. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

6. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;
7. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;
8. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
9. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;
10. изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 от ЗУО на общото събрание на регионалните сдружения по чл. 24, ал. 1, и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;
11. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 от ЗУО и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
12. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;
13. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;
14. почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12 от ЗУО;
15. осигуряването на информация на обществеността за изпълнението на всички задължения и отговорности, вменени му от ЗУО чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

16. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община;
17. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им;
18. организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране по чл. 19, ал. 3, т. 6 от ЗУО, като сключва договори при условия и ред, определен с решение на общинския съвет.

За ефективното изпълнение на задълженията на органите на местно самоуправление и местна администрация регламентирани в ЗУО, Общинският съвет на основание чл. 22, ал. 1 от ЗУО, приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия, разработена съгласно изискванията на закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси. С наредбата се уреждат и изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т. ч. условията за регистрация на площадките, както и условията за предаване на отпадъци на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места.

Към настоящия момент в Община Първомай са приети и действащи следните наредби, които съдържат разпоредби, свързани с дейностите по управление на отпадъците:

1. Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Първомай (в сила от 19.06.2014 г., приета с Решение № 437/19.06.2014 г.);
2. Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Община Първомай (в сила от 01.05.2014 г., посл. изм. и доп. с Решение № 86 от 22.06.2016 г.)

Наредбите са в пълно съответствие с новия ЗУО и в частично с промените в ЗМДТ по отношение на новите разпоредби относно формирането на таксата за битови отпадъци.

Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай за периода 2016-2020 г.

Наредбите са публикувани и достъпни за гражданите и заинтересованите лица, органи и организации на интернет страницата на общината.

1.1.3 Национални програмни документи

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) е план на прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им, доколкото е възможно. Успешното изпълнение на плана ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве и намаляване на използването на първични природни ресурси.

НПУО е част от цялостната национална система за планиране. При разработване на плана са взети предвид основните постановки на Националния стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г., Националния стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г., както и проекта на Национален план за управление на утайките от ПСОВ. НПУО е разработен и в тясна координация с Третия национален план за изменение на климата 2013-2020 г., и по-конкретно в частта, отнасяща се до емисии на парникови газове от Сектор „Отпадъци“. Взети са предвид и предвижданията на Националната програма за реформи на Република България в изпълнение на Стратегия „Европа 2020“, Национална програма за развитие: България 2020, Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. и Националния план за действие по управление на устойчивите органични замърсители 2012-2020 г.

НПУО е напълно съобразен с основните цели в европейското екологично право в сектор „Отпадъци“ и съдържа ключови цели, за постигането на които в НПУО и НППОО са предвидени програми от мерки.

За първи път в България бе разработена и Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО) в съответствие с изискванията на РДО и на чл. 50 от ЗУО. НППОО е неразделна част от НПУО и определя мерки за прилагане на най-високото ниво в йерархията на управление на отпадъците.

НПУО и НППОО като неразделна негова част са разработени за периода 2014–2020 г. Крайният срок на плана съвпада с периода на програмиране и ползване на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

1.1.4 Общински програмни документи

По силата на чл. 52 от ЗУО общините са длъжни да изготвят програма за управление на отпадъците, чиято структура, цели и предвиждания отговарят на НПУО.

1.2. Анализ на състоянието на дейностите с отпадъците в община Първомай

1.2.1 Анализ на битовите отпадъци

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО *битови отпадъци (БО)* са “отпадъците от домакинствата” и “подобни на отпадъците от домакинствата” (това са отпадъците, образувани от домакинствата и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство).

На територията на община Първомай се образуват различни по характер и вид отпадъци. Тенденциозното им нарастване или пък намаляване е зависимо от няколко фактора: разположение на населените места, инфраструктура, плътност на застрояване, брой на населението в тях, дейността на населението като източник на образуването, икономическото положение в сравнение с това в страната.

Данни за генерираните отпадъци по отчет - Количество на събраните смесени битови отпадъци :

Месец/Година	2014г.	2015г.
Януари	522,66	297,5
Февруари	545,04	436,12
Март	453,42	525,8
Април	505,96	517
Май	461,7	462,64
Юни	564,9	595,36
Юли	652,28	534,46
Август	565,54	684,68
Септември	554,64	524,84

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Октомври	614,58	500,08
Ноември	493,08	436,86
Декември	425,28	226,70
Общо тона годишно	6359,08	5742,04

1.2.2 Система за събиране и третиране на битовите отпадъци

В Община Първомай е въведена система за събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци, като в системата са включени всички 17 населени места, т. е. относителният дял на населението, обхванато в организирана система е 100%.

Генерираните отпадъци на територията на община Първомай се събират и транспортират от Дейност „Чистота” към Община Първомай, притежаваща регистрационен документ по ЗУО.

Техниката, използвана за събиране и извозване на смесените битови отпадъци включва 5 бр. “Mercedes” и 1 бр. „Ивеко”³ .

Смесените битови отпадъци се предават за депониране на Регионалния център за обезвреждане на твърди битови отпадъци / РЦОТБО/, разположен в землището на гр. Асеновград, местността „Капсида“

Към 31.12.2015 г. на територията на Община Първомай са разположени общо 5134 броя съдове за битови отпадъци, разпределени по населени места, както следва:

НАСЕЛЕНИ МЕСТА С ОРГАНИЗИРАНО СМЕТОСЪБИРАНЕ	ВИД СЪД	БРОЙ СЪДОВЕ
ГР. ПЪРВОМАЙ	Кука 240 л.	3148
	Бобър 1100 л.	144
С. БРЯГОВО	Кука 240 л.	92
С. БУКОВО	Кука 240 л.	48
С. БЯЛА РЕКА	Кука 240 л.	91
С. ВИНИЦА	Кука 240 л.	74
С. ВОДЕН	Кука 240 л.	66

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

С. ГРАДИНА	Кука 240 л.	250
С. ДОБРИ ДОЛ	Кука 240 л.	27
С. ДРАГОЙНОВО	Кука 240 л.	85
С. ДЪЛБОК ИЗВОР	Кука 240 л.	280
С. ЕЗЕРОВО	Кука 240 л.	87
С. ИСКРА	Кука 240 л.	250
С. КАРАДЖАЛОВО	Кука 240 л.	220
С. КРУШЕВО	Кука 240 л.	100
С. ПОРОЙНА	Кука 240 л.	22
С. ПРАВОСЛАВЕН	Кука 240 л.	70
С. ТАТАРЕВО	Кука 240 л.	80

Периодичността на извозване на отпадъците е следната:

- гр. Първомай - от централна градска част отпадъците се извозват ежедневно, а от останалите части един път седмично;
- Селата Градина, Дълбок извор, Караджалово и Искра – един път седмично;
- Селата Буково, Брягово, Бяла река, Винаца, Воден, Добри дол, Драгойново, Езерово, Крушево, Поройна, Православен и Татаревево – два пъти месечно.

1.2.3 Морфологичен състав на отпадъците

Показателят морфологичен състав характеризира количеството на отделните компоненти спрямо общото количество на отпадъците (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло, метали, опасни отпадъци и др.). Данните за морфологичния състав са необходими *при избор на системи за разделно събиране на отпадъци или при оптимизация на въведените такива*. Има важно значение при определяне на метода за предварително третиране и обезвреждане на отпадъците, включително вида и капацитета на съоръженията.

Морфологичния анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на община Първомай е извършен през 2016 година от външен изпълнител по договор. Извършено е 4 сезонно обследване - зима, пролет, лято и есен. Общината е зонирана на следните зони за обследване:

- 1 - Зона 1 - Общинския център – град Първомай – централната част

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

2 -Зона 2 – село Градина – което е село с над 1000 души население, има характеристики, сходни с характеристиките на градските жилищни квартали, застроени с къщи.

3 – Зона 3 – селата Буково, Драгойново и Православен – които са села с население под 700 души.

Съгласно методиката за извършване на морфологични изследвания на битовите отпадъци на МОСВ от 2012 година за отпадък до 8000 тона/годишно се изискват минимум 8 пробонабирания:

образувани смесени битови отпадъци, в тона за година	брой проби на сезон изисквани от методиката	брой проби годишно, изисквани от методиката
5 000	1	4
8 000	2	8
12 000	3	12
18 000	4	16

За община Първомай са направени са 10 пробонабирания – по 4 за Зона 2 и 3 – през четирите сезона и 2 опробвания през сезоните пролет и есен, когато е най-голяма генерацията на биоразградими отпадъци - в Зона 1 – централната част на град Първомай. Получените резултати от полевите изследвания формират следния морфологичен състав на отпадъците в община Първомай:

Морфологичен състав	Общо битови отпадъци за цялата община	
	ср. %	тона/год.
Генерирано общо количество в тона/година		6011
ХРАНИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ	3,50%	210,7
ХАРТИЯ И КАРТОН	3,70%	222,3
ПЛАСТМАСА - ПЕТ БУТИЛКИ	5,07%	304,5
ПЛАСТМАСА - НАЙЛОН	5,24%	314,9
ПЛАСТМАСА - ДРУГА	1,16%	69,7
ТЕКСТИЛНИ	3,37%	202,7

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

ГУМА	0,90%	54,0
КОЖА	1,58%	94,7
ГРАДИНСКИ	46,72%	2808,3
ЖИВОТИНСКИ	2,13%	128,1
ДЪРВЕСНИ	0,44%	26,2
СТЪКЛО	5,87%	352,7
ИНЕРТНИ	18,77%	1128,6
МЕТАЛИ	1,38%	82,8
ОПАСНИ	0,19%	11,2
Общо:	100,00%	6011,4
Тегло на ситна фракция под 40 мм	54,46%	3273,7
Тегло на едра фракция над 40 мм	45,54%	2737,7
Общо:		6011,4
влага- %		22,78%
Годишно сухо количество отпадък в сух т/год		4642,3

Методиката на МОСВ от 2012 година изисква да се отчете при определяне на морфологичния анализ и количеството разделно събрани отпадъци. Окончателно определения морфологичен състав, съгласно методиката на МОСВ, е представен по-долу.

1.2.4 Данни за системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки

От 2008г. в община Първомай е въведена *система за разделно събиране на отпадъците от опаковки*. Към настоящия момент Община Първомай има сключен договор с организация по оползотворяване „Екоколект“ АД. Системата включва 49 точки разположени на територията на гр. Първомай, с. Градина, с. Бяла река и с. Татарево. Разположени са общо 149 съда, от които 100 броя жълти контейнери тип „Ракла“ и 49 броя зелени контейнери тип „Иглу“. Осигуреният общ обем е 167 820 литра.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Населени места	Брой жители	Осигурени съдове жълти		Осигурени съдове зелени		Осигурен обем в литри
		брой	литри	Брой	литри	
гр. Първомай	16 167	82	1100	440	1180	137 400
с. Бяла река	793	4	1100	22	1180	6760
с. Градина	2356	12	1100	66	1180	20 280
с. Татарево	492	2	1100	11	1180	3380
Общо	19 808	100		449		167 820

Графикът на обслужване е следния:

Жълти контейнери – два пъти месечно;

Зелени контейнери – един път на три месеца.

През летния сезон има възможност да се увеличи кратността на извозване на жълтите контейнери на три пъти месечно, при възлагане от Община Първомай. Графикът за извозване на зелените контейнери тип „Иглу“ не е твърдо фиксиран, а се определя съвместно от Общината и Организацията при достигната запълняемост от 70% от обема на съдовете.

Събраните и предадени за оползотворяване отпадъци от опаковки от системата за разделно събиране в Община Първомай са представени в следващата таблица.

Наименование	Мярка	2014г.	2015г.
Общо събрано разделно количество отпадъци, транспортирано до сепарираща инсталация	тон	82,74	88,78
От него извозено количество негоден за рециклиране третиран отпадък до депо	тон	62,06	67,58
От него получени количества рециклируеми материали от опаковки (т.1 - т.4)	тон	20,68	21,20
Хартия общо:	тон	7,176	7,27

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Пластмаси общо:	тон	4,784	4,25
Метали общо:	тон	0	0,00
Стъкло общо:	тон	8,72	9,68

По данните от таблицата може да се направи извод, че стойностите варират и в повечето случаи най-голямо е събраното количество от стъкло в контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Освен организираното разделно събиране на отпадъци от опаковки от лицензираната организация „Екоколект“ АД, на територията на общината съществуват и 4 площадки за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон, експлоатирани от частни фирми, с издадени разрешителни документи за тази дейност. Община Първомай е осигурила и две площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. опасни отпадъци и други в гр.Първомай, съгласно сключени договори с „ЕКО МЕТАЛ“ ЕООД и „АНЕС-96“ООД.

1.2.5 Масово разпространени отпадъци

Сключени са договори и за разделно събиране на специфични отпадъчни потоци от бита, като излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, електронно и електрическо оборудване/ ИУЕЕО/, негодни батерии и акумулатори / НУБА/ и отработени масла.

Събрани и предадени за оползотворяване ИУЕЕО и НУБА през 2014 и 2015 година

Разделно събрани отпадъци от ИУЕЕО		
2013г.	2014г.	2015г.
1,220 тона	0,585 тона	1,560
Разделно събрани НУБА		
2013г.	2014г.	2015г.
0,167 тона	0,095 тона	0,016 тона

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

1.2.6 Данни за подготовените за рециклиране и обезвреждане отпадъци на територията на община Първомай

Съгласно официално получените отчети в ИАОС, подготвени за рециклиране и оползотворяване количества отпадъци са следните:

Година/вид Ре	2013	2014	2015	Средногодишно
Хартия	48	55	70,402	57,80
Пластмаси	3	4	7,457	4,82
Метали	38	1000	47,544	361,85
Стъкло	1	10	9,68	6,89
Общо разд събрани	130	1174	280,501	528,17

1.2.7 Окончателен морфологичен състав на генерираните битови отпадъци в община Първомай

След отчитане на количествата разделно събран отпадък и данните от полевите обследвания, извършеното морфологично обследване сочи, че годишно в община Първомай се генерира 6443 тона/годишно битов отпадък. Това количество формира норма на генериране на битови отпадъци средно от 221 кг/ж/година. Окончателният морфологичен състав на генерираните битови отпадъци е представен в таблицата по-долу.

% състав	Вид фракция	ТОНА/ГОД през 2015
3,27%	о Хранителни;	211
4,35%	о Хартия и картон;	280
10,77%	о Пластмаса;	694
3,15%	о Текстил;	203
0,84%	о Гума;	54
1,47%	о Кожа;	95
43,59%	о Градински;	2808
1,99%	Животински	128
0,41%	о Дървесни;	26
5,58%	о Стъкло;	360
17,52%	о Инертни- едри;	1129
6,90%	о Метали;	445
0,17%	о Опасни;	11
100,00%	Общо:	6443
27,60%	Състав на рециклируеми фракции	1778
47,26%	Състав на биоотпадъци	3045

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

1.2.8. Анализ на утайките от ПСОВ

През месец октомври 2015 г. в гр. Първомай бе открита Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ). Пречиствателната станция е с проектен капацитет 19 560 еквивалент жители и е изградена по проект „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в гр. Първомай” по процедура № BG161PO005/10/1.11/02/16 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни отпадъчни води в агломерации с над 10 000 екв.ж.”, реализиран от Община Първомай със средства по Оперативна програма „Околна среда” на Европейския съюз, Кохезионен Фонд, от държавния бюджет на Република България и собствено съфинансиране.

Пречиствателната станция е в началото на своята експлоатация и все още не генерира значителни количества утайки за третиране. За в бъдеще генерираните утайки ще се управляват от оператора на ПСОВ съгласно одобрения План за управление на утайките, част от проектната й документация.

1.2.9. Анализ на строителните отпадъци

Със ЗУО от 2012 г. се направиха значителни промени в ангажиментите на общините относно строителните отпадъци. По отношение на генерираните строителни отпадъци общината има пряк ангажимент за управлението на строителните отпадъци в малки количества, генерирани от ремонтните дейности на домакинствата. Отделно общината следва да извършва контрол върху генерираните от строителни обекти на нейната територия строителни отпадъци. Основният ангажимент е осигуряване на оползотворяване и материално рециклиране на строителните отпадъци. Липсва информация за количествата образувани строителни отпадъци на територията на община Първомай.

1.3. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци

1.3.1. Инфраструктура за битови отпадъци

Депозит за битови отпадъци

Община Първомай е включена в регионална система за управление на отпадъците – Регион Асеновград, заедно с общините Асеновград, Садово, Куклен и Лъки. Изграден е регионален център за третиране на отпадъците, намиращ се на територията на община Асеновград.

Претоварни станции

На територията на община Първомай няма изградени претоварни станции.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци

На територията на община Първомай няма изградена инсталация за биоразградими и за биоотпадъци.

Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци

На територията на община Първомай няма изградени инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други.

На проведено заседание през месец юли 2016 г. на общото събрание на РСУО- регион Асеновград е взето решение да се подготви проектно предложение по процедура „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци на територията на Регионалното депо- Асеновград, с което да се кандидатства по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. Решението дали да се изгради една регионална или повече локални и една регионална инсталация за компостиране, ще се вземе на база на изводите, направени в прединвестиционното проучване.

Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци, които общината е осигурила за населени места над 10 000 жители

Тъй като населението на гр. Първомай надвишава 10 000 жители са осигурени две площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. опасни отпадъци и други, съгласно сключени договори с „ЕКО МЕТАЛ“ ЕООД и „АНЕС-96“ ООД.

1.4. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции

Анализът на институционалния капацитет има за цел да установи евентуални недостатъци и несъответствия в капацитета на общината в сферата на управлението на отпадъците.

Отговорните лица по управлението на дейностите с отпадъците са: Общински съвет, кмета на общината, кметове на населени места, както и служители от Общинска администрация.

Контролните функции по дейностите за управление на отпадъците в рамките на общината имат кмета на общината, кметовете на населените места, служители от Общинска администрация и служители на „Сикюрити Глобъл“ ЕООД, осъществяващо по силата на договор контрол по спазване на общинските наредби.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

В общината е осигурен т.нар. „зелен телефон” и email адрес на които гражданите могат да подават сигнали за нарушения и да правят предложения, свързани с дейностите по третиране на битовите отпадъци и поддържане чистотата на населените места.

За повишаване на професионалната квалификация на служителите, ангажирани с управлението на отпадъците, се препоръчва включването на дейност за повишаване на професионалната квалификация чрез осигуряване на посещения на семинари и курсове за обучение и др.

1.5. Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

На територията на Община Първомай съществува площадка със старо замърсяване – това е старото общинско депо, находящо се в землището на кв. Дебър, гр.Първомай, чиято експлоатация е преустановена, съгласно Заповед № РД–143 от 16.07.2009 година на Директора на РИОСВ – Пловдив. Тази площадка е експлоатирана от 1970 година до 2009 година.

Община Първомай има изготвен проект „Рекултивация и закриване на старо общинско депо в землището на кв. Дебър”, който през 2011 година е входиран в ПУДООС. Към настоящия момент проекта е в резервния списък на ПУДООС за финансиране.

1.6. Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

1.6.1. Анализ на схемите за управление на отпадъците

С Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Община Първомай се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местни такси и цени на предлаганите от общината услуги, реда и срока на тяхното събиране. Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Размерът на таксата се определя за всяка услуга по отделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване. Таксата се заплаща от: собственика на имота, ползвателя - при учредено вещно право на ползване, концесионера - при предоставяне на особено право на ползване – концесия. Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

на общинския съвет въз основа на одобрена план - сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

1. Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други;
2. Събиране включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
3. Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците;
4. Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

В обобщение, измененията на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ в сила от 01.01.2015 г., свързани с определяне размера на таксата в случаите, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена, не са спазени в Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Община Първомай и следва наредбата да бъде актуализирана.

1.6.2. Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците

Таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план сметка, включваща необходимите разходи за: осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други за обществени места, обществени заведения, паркове и градини; събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им; проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране, оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците; почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

обществено ползване. Общинският съвет взема решение за размера на таксата за организирано сметосъбиране, сметоизвозване, депониране и поддържане на чистота.

1.7. Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Информирането на обществеността и бизнеса за необходимостта и ползите от намаляване на количеството генерирани отпадъци и оползотворяване на отпадъците има ключово значение за успеха и добрите резултати на системите за управление на отпадъците съобразно йерархията за тяхното управление.

Анализът цели да установи дали Общината прилага стратегически и интегриран подход за работа с обществеността и бизнеса по въпросите, свързани с образуване и управление на отпадъците.

1.7.1. Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците

За информиране на обществеността Община Първомай използва предимно поставянето на съобщения и обяви, както и публикуването на информация на интернет страницата на общината. Чрез тези средства стават обществено достояние резултатите от предприетите мерки във връзка с управлението на отпадъците, осъществените проекти по опазване на околната среда, възникналите екологични проблеми и действията за тяхното решаване.

1.7.2. Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността

През 2013, 2014, 2015 и 2016г. гражданите са се включили в организираното почистване на населените места в общината по повод кампаниите на ВТV „Да изчистим България за един ден” и “Да изчистим България заедно“.

Регулярно се провеждат информационни кампании относно дейностите по управление на отпадъците.

1.7.3. Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците

Основното предоставяне на информация в община Първомай е чрез секция „Екология”, „Обяви”, „Общински съвет“ и „Проекти“ на интернет страницата на общината, именно – информация за взетите решения на Общински съвет във връзка с политиката по управление на отпадъци.

Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай за периода 2016-2020 г.

Информацията за управление на отпадъците в общината се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло, както и при необходимост в местните медии.

1.8. Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци

Основни национални документи, регламентиращи събирането и предоставянето на информация за отпадъците, са ЗУО и *Наредба за управление на отпадъците на територията на община Първомай* за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Много на брой различни институции събират информация, касаеща управлението на отпадъците, като все още няма изградена интегрирана информационна система. Местната нормативна уредба по управление на отпадъците осигурява необходимите условия за прилагане на националното законодателство. В тази връзка се предвиждат задължения за различните лица, които имат отговорности в процеса на управление на отпадъците.

Основния проблем е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъци на територията на общината самостоятелно. Това в голяма степен са лицата, които самостоятелно са сключили договори с фирми и/или организации и предават отпадъците си директно на тях. Тези отпадъци влияят върху цялостната информация за отпадъците в общината, тъй като при липса на информация за тях не може да се определи точното количество. Определенията в законодателството относно образуваните отпадъци са ясно дефинирани и включват всички отпадъци, образувани на територията на общината, независимо от източника им и лицата, които ги събират. В този случай при изчисляване на целите, същите няма да бъдат точни и коректни.

2. Прогнози

Информацията за количествата и състава на отпадъците е от съществено значение за вземане на правилни решения за управлението им и оразмеряването на системите, инсталациите и съоръженията за третиране. Прогнозата за изменението на количествата и състава на отпадъците е в пряка зависимост от промените в броя и възрастовия състав на населението, неговия икономически и социален статус.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

2.1. Прогноза за населението

За направата на прогнозите е проследено движението на населението на Община Първомай за периода от 2013 - 2015 г.

НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ /по данни от ЕСГРАОН/	2013г.	2014г.	2015г.
ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	29491	29174	29111
ГР. ПЪРВОМАЙ	16219	16167	16088
С. БРЯГОВО	452	429	423
С. БУКОВО	495	496	494
С. БЯЛА РЕКА	806	794	777
С. ВИНИЦА	1266	1290	1295
С. ВОДЕН	777	770	777
С. ГРАДИНА	2392	2356	2324
С. ДОБРИ ДОЛ	60	58	57
С. ДРАГОЙНОВО	312	302	297
С. ДЪЛБОК ИЗВОР	1374	1346	1330
С. ЕЗЕРОВО	732	734	729
С. ИСКРА	1482	1456	1435
С. КАРАДЖАЛОВО	1168	1157	1153
С. КРУШЕВО	888	884	872
С. ПОРОЙНА	120	123	121
С. ПРАВОСЛАВЕН	451	370	463
С. ТАТАРЕВО	497	442	476

Сравнението за периода 2013-2015 година сочи тенденция на постоянно население. Направена е прогноза за населението на общината до 2020 година, като е предвидено запазване на населението на общината.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Прогноза на населението за периода 2016-2020 г.

Години	2016	2017	2018	2019	2020
Население(в ж.)	29150	29150	29150	29150	29150

2.2. Прогноза за нормата на натрупване

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образувани битови отпадъци за година на човек от населението. Съгласно проведения морфологичен анализ средната норма на натрупване в община Първомай е 206.5 кг/ч/година. Като се вземат предвид и количествата разделно събрани отпадъци в общината, то нормата на генерация се определя на 221 кг/ж/година.

Развитието на нормата на натрупване (НН) във времето предполага, че тя ще се развива при условията на „относително разделяне“, т.е. расте НН по-бавно от БВП. В случая не е предположено средно нарастване на НН. Тази прогноза се обосновава от компенсиране на очаквания икономически растеж, който е основен фактор за нарастването на крайното потребление на домакинствата и съответно на количеството образувани битови отпадъци с мерките по предотвратяване образуването на отпадъци ще бъдат възпиращ фактор.

Прогноза за нормата на натрупване на отпадъци в община Първомай за периода 2016-2020 година

Норма за натрупване	2015	2016	2017	2018	2019	2020
кг/ч/година	221,00	221,00	221,00	221,00	221,00	221,00

2.3. Прогноза за определяне на количествата образувани отпадъци

След като е изчислена нормата на натрупване и е налична прогноза за населението, която отговаря на съвременните тенденции в демографско отношение е *прогнозирано и количеството на генерираните битови отпадъци* за периода до 2020 г.

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

Прогноза за генерираните битови отпадъци в община Първомай до 2020 г.

Година	2016	2017	2018	2019	2020
Население(в ж.)	29150	29150	29150	29150	29150
Генерирани отпадъци (в т.)	6442	6442	6442	6442	6442

2.4 Прогноза за състава на битовия отпадък за периода на общинската програма – до 2020 година

За изготвянето на прогнозата за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав е използвано изследването на морфологичния състав, направено през 2016 г. за община Първомай и посочената по-горе прогноза за количеството образувани отпадъци при хипотеза, че морфологичният състав остава постоянен, количествата от всеки вид отпадък се променят с промяната на нормата на натрупване и броя на населението.

Прогноза за образувани битови отпадъци съгласно морфологичния им състав по години:

% съдържание	Вид фракция	ТОНА/Г	ТОНА/Г	ТОНА/Г	ТОНА/Г	ТОНА/Г	ТОНА/Г
		през 2015	2016 г	2017 г	2018 г	2019 г	2020 г
3,27%	о Хранителни;	210,65	218,40	226,75	235,43	244,43	253,78
4,35%	о Хартия и картон;	280,08	290,38	301,49	313,02	324,99	337,43
0,77%	о Пластмаса;	693,99	719,51	747,03	775,61	805,28	836,08
3,15%	о Текстил;	202,68	210,13	218,17	226,52	235,18	244,18
0,84%	о Гума;	54,00	55,99	58,13	60,35	62,66	65,06
1,47%	о Кожа;	94,73	98,21	101,97	105,87	109,92	114,12
43,59%	о Градински;	2808,26	2911,50	3022,87	3138,51	3258,57	3383,22
1,99%	о Животински	128,15	132,86	137,94	143,22	148,70	154,38
0,41%	о Дървесни;	26,22	27,18	28,22	29,30	30,42	31,59
5,58%	о Стъкло;	359,62	372,84	387,10	401,91	417,28	433,24
17,52%	о Инертни- едри;	1128,57	1170,06	1214,82	1261,29	1309,54	1359,63
6,90%	о Метали;	444,63	460,97	478,61	496,91	515,92	535,66
0,17%	о Опасни;	11,21	11,62	12,06	12,53	13,00	13,50

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

2.5. Целеви прогнози

За целите на програмата е необходимо и изготвянето на прогнози, които са от типа *целеви прогнози*. Този тип прогнози отчитат влиянието на управленски фактори, които имат важно значение за развитието на процесите и показват какви следва да бъдат достигнатите количества, за да се постигнат заложените цели в нормативните документи.

Целева прогноза за разделно събирани количества хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали

Видове отпадъци	Количествен дял	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
	%	тон	тон	тон	тон	тон
Хартия и картон	4,35%	280,05	280,05	280,05	280,05	280,05
Пластмаса	10,77%	693,93	693,93	693,93	693,93	693,93
Стъкло	5,58%	359,58	359,58	359,58	359,58	359,58
Метали	6,90%	444,58	444,58	444,58	444,58	444,58
Общо	27,60%	1778,14	1778,14	1778,14	1778,14	1778,14
Минимално, общо количество за повторна употреба и рециклиране на отпадъците за постигане на целите по чл.31(1) т.1 от ЗУО						
до 01.01.2016 г.	25%	444,54	444,54	444,54	444,54	444,54
до 01.01.2018 г.	40%	711,26	711,26	711,26	711,26	711,26
до 01.01.2020 г.	50%	889,07	889,07	889,07	889,07	889,07

Целева прогноза за разделно събирани количества биоотпадъци

Видове отпадъци	количествен дял	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
	%	тон	тон	тон	тон	тон
Хранителни	3,27%	210,63	210,63	210,63	210,63	210,63
Градински	43,59%	2807,98	2807,98	2807,98	2807,98	2807,98
Животински	1,99%	128,13	128,13	128,13	128,13	128,13
Дървесни	0,41%	26,21	26,21	26,21	26,21	26,21
Общо	49,25%	3172,97	3172,97	3172,97	3172,97	3172,97
Минимално, общо количество за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци за постигане на целите по чл.8(1) от НРСБю (количества изчислени спрямо 2014 г.)						
до 31.12.2016 г.	35%	1110,54	1110,54	1110,54	1110,54	1110,54
до 31.12.2020г.	50%	1586,48	1586,48	1586,48	1586,48	1586,48

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**ПРИЛОЖЕНИЕ 2 – ДАННИ ОТ ИАОС ЗА ПОДГОТВЕНИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ ПРЕЗ 2013, 2014 и 2015 ГОДИНА**

**Програма за управление на отпадъците на територията на Община Първомай
за периода 2016-2020 г.**

**ПРИЛОЖЕНИЕ 3 – ДАННИ ЗА КОДОВЕТЕ И КОЛИЧЕСТВАТА ГЕНЕРИРАНИ
ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ**